

**Česká školní inspekce
Ústecký inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIU-1255/22-U

Název	Dětský domov a Školní jídelna, Lipová u Šluknova 417, příspěvková organizace
Sídlo	407 81 Lipová u Šluknova 417
E-mail	ddlip@interdata.cz
IČO	00412074
Identifikátor	600028917
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	PhDr. Mgr. Leoš Moravec, MSc.
Zřizovatel	Ústecký kraj
Místo inspekční činnosti	Lipová u Šluknova 417
Inspekční činnost na místě	14. 11. 2022 – 16. 11. 2022

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů. Zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona a zákona č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a vyhlášky č. 438/2006 Sb., kterou se upravují povinnosti výkonu ústavní výchovy a ochranné výchovy ve školských zařízeních, ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Dětský domov a Školní jídelna, Lipová u Šluknova 417, příspěvková organizace (dále „zařízení“) vykonává činnost dětského domova (dále „DD“) a školní jídelny. Zařízení poskytuje přímé zaopatření celkem 52 dětem v sedmi rodinných skupinách. Sedm dětí navštěvuje mateřskou školu, do základní školy dochází 36 dětí, z toho jedno do přípravné třídy. Devět dětí pokračuje ve středním vzdělávání. Na základě smlouvy o dobrovolném pobytu z důvodu přípravy na budoucí povolání pobývala v zařízení jedna zletilá nezaopatřená osoba a jedno dítě mimo zařízení s povolením dlouhodobého pobytu před ukončením ústavní výchovy v rodině.

O své činnosti zařízení informuje prostřednictvím webových stránek www.ddlip.cz.

Hodnocení podmínek vzdělávání

V plánu rozvoje zařízení je kladen důraz zejména na komplexní přípravu dětí k budoucímu samostatnému životu a úspěšné zakončení sekundárního vzdělávání. Stanovené cíle založené na vzájemném respektu a rozvoji potřebných kompetencí se daří ve spolupráci se všemi zaměstnanci zařízení úspěšně naplňovat. Řízení subjektu, plánování a organizaci zajišťuje ředitel v úzké spolupráci se zástupkyní ředitele pro výchovu, na kterou převedl některé kontrolní a řídicí kompetence. Účinnému řízení napomáhá promyšlený a funkční systém kontrol jednotlivých úseků a hospitací výchovně-vzdělávacích činností.

Komunikaci s pracovníky odboru sociálně právní ochrany dětí i zákonnými zástupci zajišťuje sociální pracovnice, jejímž úkolem je i navázání bezprostředního kontaktu s rodinou po přijetí dítěte do zařízení.

K bezproblémovému chodu a přenosu informací přispívá vnitřní elektronický systém včetně nově nainstalovaného informačního panelu ve vestibulu hlavní budovy. Kromě pravidelných porad byla obnovena měsíční skupinová setkávání všech pedagogických i nepedagogických pracovníků, kteří s dětmi pracují. Podrobně jsou projednávány aktuální informace o dětech, jsou přijímána konkrétní opatření ke zjištěným nedostatkům. Ředitel se zástupkyní provádí pravidelné hodnocení zaměstnanců, což jim poskytuje zpětnou vazbu o úrovni a efektivitě jejich práce. Pro každé dítě zpracovávají pedagogové Program rozvoje osobnosti dítěte (dále „PROD“), který je cíleně zaměřen na oblast výchovy i vzdělávání. Vnitřní řád je přehledně zpracovaný, srozumitelný jak pro děti, tak pro osoby zodpovědné za výchovu. Roční a týdenní programy výchovně-vzdělávacích činností rodinných skupin vychází z cílů stanovených ročním plánem zařízení a zahrnují také cíle stanovené v PROD jednotlivých dětí. Na formulování pravidel společného soužití a týdenních programů činností se mají možnost podílet i děti.

Ředitel má ujasněné záměry, které úspěšně aplikuje do personální strategie. Genderově vyvážený kolektiv zaměstnanců umožňuje dětem identifikovat se s mužským i ženským vzorcem chování. Večerní a noční služby jsou personálně ale zastoupeny pouze pracovníky sociální péče, což vzhledem k rozmístění rodinných skupin v budově není optimální a neumožňuje výchovně reagovat na nenadálé situace.

Další vzdělávání pedagogických pracovníků vychází z potřeb zařízení i zájmu pedagogů, je zaměřené zejména na prevenci a zvládání rizikového chování dětí, logopedickou péči nebo poskytování první pomoci.

Materiálně-technické podmínky DD jsou na dobré úrovni. Ředitel zařízení se snaží o postupnou modernizaci prostor a odpovídající vybavení rodinných skupin, které se přibližují podmínkám běžné rodiny. Pět rodinných skupin je umístěných v hlavní budově

zařízení, dvě v samostatných domcích, které se nacházejí v její těsné blízkosti. Děti obývají menší, ale účelně zařízené jedno až třílůžkové pokoje s psacím stolem a dle zájmu i uzamykatelnými skřínkami nebo prostorem. Obývací pokoje jsou zpravidla propojené s kuchyňským koutem a jsou zázemím pro společné aktivity rodinných skupin i školní přípravu. Vzhledem k obměně věkového složení dětí, chybí v některých skupinách dostatek funkčních hraček, didaktických i konstruktivních her pro nejmladší děti. Pro podporu čtenářské gramotnosti mají děti i pedagogové k dispozici nabídku knih v knihovně zařízení. K rozvoji pohybových dovedností jsou využívány prostory tělocvičny, hřiště a prostranství s herními prvky pro různé věkové skupiny dětí. K dispozici je také bazén, sauna i keramická dílna. Vybavení pro sportovní činnosti a volnočasové aktivity (např. jízdní kola, lyže, kolečkové brusle) je na velmi dobré úrovni, děti ho využívají v rámci výchovně-vzdělávacích činností.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Při přijímání dětí do zařízení i umisťování do jednotlivých rodinných skupin jsou respektovány sourozenecké vazby a individuální potřeby dětí. Pokud společné umístění sourozenců není ze závažných důvodů možné, pedagogové podporují udržování pravidelného osobního kontaktu mezi nimi. Dle rozhovorů s dětmi a předložené dokumentace jsou děti po přijetí do zařízení a určení klíčového pracovníka prokazatelným způsobem seznámeny s pravidly a provozem zařízení, s jejich právy a povinnostmi.

Hospitační činnost v odpoledních a podvečerních hodinách byla zaměřena na sledování různých činností rodinných skupin. Převažovaly odpočinkové a zájmové aktivity dětí, příprava na vyučování a režimové činnosti. Děti se při sledovaných činnostech chovaly spontánně, byly komunikativní. Sledovaná výchovná práce s dětmi byla na dobré úrovni. Vychovatelé přizpůsobovali činnosti s ohledem na zájmy dětí, jejich potřeby i problémy. Mimo přípravy na vyučování, která probíhala individuálně ihned po příchodu dětí ze školy, se děti věnovaly společenským hrám, výtvarným činnostem a rekreačním aktivitám. Střídání činností i prostředí pro výchovně vzdělávací aktivity udržovalo zaujetí dětí pro nabízené činnosti. Zhodnocení činností a ověření splnění cíle nebo sebehodnocení ale nebylo zaznamenáno. Dostatek času i prostoru měly děti na různé formy relaxace (cvičení jógy, sledování televize) nebo se účastnily zájmových aktivit jiných organizací mimo areál zařízení. V rámci přípravy na budoucí samostatný život se děti aktivně podílely na chodu domácnosti jako v běžných rodinách, do přípravy odpoledních svačin, večeře a úklidu se zapojovaly podle stanovených služeb a úměrně věku. V době inspekční činnosti probíhal rituál - oslava narozenin jednoho z dětí, jehož pozitivem byla i účast obou kmenových vychovatelek a pracovníků sociální péče. Dobré vzájemné prosociální vztahy a spolupráce mezi pedagogy i ostatními zaměstnanci podporovaly příjemnou, přátelskou atmosféru. V průběhu dne byla patrná vzájemná tolerance a ohleduplnost dětí k sobě navzájem i k dospělým ve všech rodinných skupinách. Při osobních rozhovorech s dětmi převažovalo pozitivní hodnocení jak přístupu pedagogů, tak náplně činností. Sdělily, že mají dostatek volnosti, samostatné vycházky mohou využívat denně a mají možnost navštěvovat aktivity mimo zařízení, telefonovat se svými blízkými. Užívání mobilních telefonů je jim v zásadě umožněno neomezeně podle stanovených pravidel. Přístup k bezpečnému internetu mají zajištěn. Vědí, že se mohou obracet se svými stížnostmi, náměty, připomínkami a problémy na jednotlivé pedagogické pracovníky i ředitele. K podání stížnosti neměly důvod. Schránku důvěry děti využívají ojediněle, upřednostňují osobní setkání a pohovory s pedagogy. Kapesné je dětem vypláceno v maximální možné výši v souladu s příslušnými právními předpisy. Děti zároveň získávají osobní dary a peněžité příspěvky k narozeninám nebo

dalším obvyklým příležitostí. Jejich spokojenost vyjadřuje i to, že v posledních dvou letech nebyl zaznamenán žádný útek.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Hodnocení v rodinných skupinách je plně v kompetenci vychovatelů, případné nedodržení pravidel řeší vychovatelé s dětmi individuálně. Výchovné postupy používají s ohledem na specifika dítěte. Vyhodnocení programu rozvoje osobnosti každého dítěte probíhá měsíčně, vychází z pravidelných reedukačních záznamů, děti se k němu mohou vyjadřovat. Pravidelné vyhodnocování individuálního rozvoje každého dítěte umožňuje vhodně reagovat na změny a přijímat účinná opatření. Výsledky výchovy a vzdělávání v zařízení i ze škol, které děti navštěvují, jsou průběžně monitorovány a projednávány. Školní neúspěšnost řeší vychovatelé pravidelnou komunikací s třídními učiteli, doučováním dětí nebo vyhledávají odbornou pomoc školských poradenských zařízení. Zařízení se systematicky zabývá rozvojem řečových dovedností dětí s narušenou komunikační schopností. Individuální logopedickou péči realizují vychovatelé pod odborným vedením klinického logopeda, který pravidelně děti v zařízení navštěvuje. Ve spolupráci s metodikem prevence a externími subjekty (diagnostickým ústavem, střediskem výchovné péče, školskými poradenskými zařízeními i lékaři specialisty) se daří zajišťovat dětem případnou odbornou péči.

Velkou měrou jsou děti motivovány věcnými odměnami a účastí na zajímavých akcích. Negativní opatření ve výchově jsou udělována výjimečně. Zařízení každoročně pořádá motivační akci „Skokan roku“, při které jsou oceňovány děti s nejlepšími vzdělávacími i výchovnými výsledky.

Pedagogové vedou děti ke zdravému životnímu stylu, k osvojení pozitivního sociálního chování a rozvoji osobnosti. V rámci prevence a efektivního naplnění volného času vychovatelé nabízejí dětem formou pravidelných zájmových kroužků aktivity spojené s prevencí rizikového chování a ekologie. Podporující taneční, hudební či sportovní dovednosti. Děti si mohou vybrat podle vlastních preferencí. Současně jsou podporovány k docházce do kroužků pořádaných externími subjekty, jsou tak v dostatečné interakci s vrstevníky z běžné společnosti a současně jsou podporovány v osobnostním rozvoji. Vzdělávání dětí vhodně doplňují např. jednodenní i vícedenní výlety, prázdninové pobyty, společenské, kulturní a sportovní akce, besedy a další všestranně zaměřené aktivity s cílem podpory občanských kompetencí.

Před odchodem dětí ze zařízení před dosažením zletilosti nebo ukončením středního vzdělávání s nimi aktivně vychovatelé a sociální pracovníci pracují, zařizují pro ně v případě potřeby ubytování. Zapojením do projektu Dejme dětem šanci je mladým dospělým poskytnuto základní vybavení domácnosti. Zapojením do projektu Šalamoun získávají starší děti kompetence nutné pro uplatnění na trhu práce.

Závěry

Vývoj školského zařízení

- Dětský domov udržuje velmi dobrou úroveň vzdělávání a poskytovaných služeb.
- Zlepšily se materiálně-technické podmínky, došlo k modernizaci a obnově vybavení rodinných skupin.

Silné stránky

- Zařízení vytváří příjemnou a téměř rodinnou atmosféru, komunikace zaměstnanců s dětmi je vstřícná a respektuje jejich individuální potřeby.
- Zařízení systematicky a pravidelně vyhodnocuje výsledky dětí a přijímá účinná opatření ke zlepšování výchovně-vzdělávacích výsledků.
- Dobře nastavený systém prevence rizikového chování vede děti ke zdravému životnímu stylu, k osvojení pozitivního sociálního chování a rozvoji osobnosti.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Noční služby zajišťují pouze nepedagogičtí pracovníci, není tak dětem v případě nenadálých situací poskytnuta pedagogická podpora.

Doporučení pro zlepšení činnosti školského zařízení

- Zajistit noční dohled tak, aby byl přítomen pedagogický pracovník.
- Dovybavit rodinné skupiny s nejmladšími dětmi vhodnými hračkami, didaktickými a konstruktivními hrami.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli školského zařízení ve lhůtě do 10 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Ústecký inspektorát, W. Churchilla 6/1348, 400 01 Ústí nad Labem, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.u@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Úplné znění zřizovací listiny příspěvkové organizace (č. j.: 164/2001, ze dne 19. 1. 2021) včetně Dodatku č. 33 vydaného s účinností od 1. 5. 2022
2. Informace o pokračování na vedoucím pracovním místě ředitele od 1. 8. 2019 (č. j.: KUUK/73279/2019/SMT, ze dne 30. 5. 2019)
3. Výpisy z rejstříku škol a školských zařízení MŠMT (ze dne 11. 11. 2022)
4. Vnitřní řád dětského domova a školní jídelny (ze dne 27. 5. 2022)
5. Seznámení dětí s vnitřními řády při přijetí do dětského domova včetně seznámení na každé rodinné skupině
6. Zápisy z pedagogických rad, provozních porad a porad vedení – školní rok 2022/2023
7. Plán práce na období školního roku 2022-2023, schváleno 7. 9. 2022
8. Školní vzdělávací program Dětský domov a školní jídelna Lipová u Šluknova, p. o., (ze dne 1. 9. 2019) včetně Dodatku (ze dne 1. 1. 2014)
9. Plány práce rodinných skupin na školní rok 2022/2023
10. Preventivní plán a strategie Dětského domova Lipová pro rok 2022/2023
11. Další vzdělávání pedagogických pracovníků – školní rok 2022/2023 (ze dne 4.9.2022)

12. Personální dokumentace zaměstnanců ve vztahu k odborné kvalifikaci, psychické způsobilosti a trestní bezúhonnosti
13. Osobní spisy dětí, výběr k termínu inspekční činnosti
14. Programy rozvoje osobnosti dítěte – vzorek
15. Rozpis služeb vychovatelů, výběr k termínu inspekční činnosti za školní rok 2021/2022
16. Zápisy z hospitací školní rok 2021/2022, 2021/2023 k termínu inspekční činnosti
17. Dokumentace k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí
18. Hospodářská dokumentace a účetní evidence – roky 2021, 2022
19. Inspekční zpráva České školní inspekce Čj. ČŠIU-1038/16-U ze dne 11. 7. 2016

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 10 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Ústecký inspektorát, W. Churchilla 6/1348, 400 01 Ústí nad Labem, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.u@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Romana Vencová, školní
inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Stanislava Kudrmanová, školní
inspektorka

Bc. Blanka Zoudunová, kontrolní
pracovnice

Datem vyhotovení inspekční zprávy se rozumí datum posledního podpisu člena inspekčního týmu.